

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniški pomenilnik in uslove je pomenilnik, vsa vojsa po pošti prejema na svetro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gl., za četr leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje v dom se računa 10 kr. za mesec, 20 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer Za Ljubljano za četr leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejeman za četr leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrtinsopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. ad ministrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

V Ljubljani 23. sept.

Glasilo naših nemškutarjev je v zadnjih številkah čez dolgo spet prineslo enkrat par sestavkov, ki niso s škarjami iz drugih novin izrezani, kar je „Laib. Tagblattu“ sicer navada, ampak s peresom spisani, če prav z razkavim. Pred dvema dnevoma se je nekov stari hrbtnokrivec oglasil s podpisom „mehrere beamte“ zo per narcdo stranko z neumnimi in obrabljenimi frazami; drugi dan debutira pa plemeniti vitez Vestenek, kateremu je bilo v deželne zboru od višje strani po svoje psovati menda prepovedano, in se v necem prav surovem „ingesendet“ hoče maščevati nad g. poslancem Svetcem, ker ga je ta v deželnem zboru tako plastično naslikal. Kdor hoče vedeti, kako živa resnica je, da naši Nemci živé samo od spodobnosti — „vom anstand“ — in kako je fini takt doma le pri nemšku tarjih, ta naj bere ono Vestenekovo „poslano“ v organu naših ustavovercev. Kadar jim je zmanjkalo argumentov, razkoračijo se kakor pobalinje na ulicah, in vpijejo: „ti, plešec, plešec, ti imaš pa rudeč nos!“ Brez šale, to stoji ad verbum v „L. T.“, to je polemika Vestenekove šole. In s tacimi elementi bi nam bila mogoča sloga?

Nikoli. In če se sobotni „Tagblatt“ ujeda nad nami, da smo v svojem članku 17. t. m. naglašali, da mej narodno slovensko stranko in pa mej nemškutarsko nobedne sloge nij mogoče, dokler se naš slovenski program ne potrdi, ponavljamo to sto- in stokrat. Če pa pisec „L. T.“ članka svojim pristašem pripoveduje, da naj si naš članek kot „historisch-denkwürdig“ (brez šale!) dobro zapomnijo, — rečemo mu: slobodno! Samo v tem nema prav, če meni, da je v članku 17. septembra

v našem listu kaj novega našel. Mi uže najjsto leto isto pridigujemo, in bodemo tako dolgo, da se bode popolnem izpolnilo. Mi ne potrebujemo z renegati in nemškimi prusijani, z germanizatorji in breznačajnimi službolovci in brezdomovinskimi egoisti nobedne sloge, nobednega kompromisa, ker smo prepričani, kakor smo tudi uže naglašali, da bodo tačas popolnem ničla ali nula postali, kakor brž jim vlada podpora odtegne, in kakor brž pride le malo več objektivnosti in pravičnosti za Slovane. Do tedaj pa uže še počakamo, narod je za nami.

Ako v glasilu naše večine deželnega zbora zdaj zopet beremo, da nij res, ka bi protivna stranka želela Slovenstvo zatreti in nemščino vzpostaviti, — ne vemo, ali nas gospodje protivniki res za tako slaboumne in rado-pozabljive imajo, ali se le šalijo z nami in sami s soboj. Mar mislijo, da ne beremo leto in dan njihovih listov in izjav, katere se vse izražajo strastno zoper Slovanstvo, pri vsakej priliki, povsod in vedno.

Sloga in sporazumljenje, kakor bi ju Kalteneggerji radi imeli z nami, bili bi taki, da bi se mi Slovenci, to je petindevetdeset procentov, radovoljno dali majorizirati od petih procentov privandranh ali naseljenih Nemcev. Ustavoverna stranka ne razume sloge na podlogi narodne pravičnosti, ne na podlogi eksistenčne opravičenosti nas kot svobodnih Slavjanov, temuč le tako, da bi se mi udali, pokorili, mirno in tiho še levo lice nastavili, ako nas je nemškutar po desnem klofutni. A — ne bäs! Nij nam treba. Tudi mi smo prepričani, da veliko Slavjanstvo, veliki slavjanski svet po svojem razvetu, ki se je zadnje dve leti tako mogočno razvil, „ne bode pripustil, da bi katera koli grana

slovanskega drevesa odsekana bila.“ Najmenj pa jo bode odsekala taka nula mej strankami, kakor je sama po sebi (t. j. brez vladne podpore, ki je pa le od denes do jutri) nemškutarska stranka na Kranjskem.

Iz Bosne in Hercegovine.

Oficijalnega poročila denes z bojišča nij prišlo nič. Privatna novinarska poročila javljajo, da je naša vojska v vzhodnej Bosni prodrla bila 21. sept. uže do blizu doljne Tuzle, kjer se je Szapary bil 9. 10. in 11. avgusta, a se je moral umakniti. Zdaj ko je naša vojska toliko močnejša, sme se menda pričakovati skoro večjih in odličnejih zmag tudi na tem kraji.

Ko so naši vojaki v Bosno in Hercegovino šli, imeli so ukaz ne vdirati v hareme (kjer imajo muselmanski Turki svoje žene), da ne žalijo verskih čutov Turkom. Isto tako je bilo prepovedano v mošeje ali turške cerkve hoditi. Ali kako so Turki to našo rahločutnost povračali? Orožje so zbirali v teh svojih svetiščih. Vsled tega so naši popustili vse obzire in od 6. t. m. je naša žandarmerija preiskala v Sarajevu vsa kota. V haremih so naši našli ranjene Turke.

Iz Belgrada poroča „P. C.“, da je tam slišati, da se je iz Prizrena vzdignilo 12.000 Muhamedancev, mej njimi nekoliko bataljonov redne turške vojske, in gredo na pomoč bosenskim upornikom. Pri Foči delajo vstaši utrjen tabor.

Deželni zbor kranjski.

(III. seja, 20. septembra.)

Navzočnih je bilo 34 poslancev. Razen deželnega predsednika g. vitez Kaline navzo-

Listek.

Zaklad pomorskega razbojnika.

(Po Fr. Gerstäckerji.)

Peto poglavje.

Snidenje.

(Dalje.)

Duhovnik je tudi kmalu dospel; mej tem, ko je zdravnik (tudi Anglež) rano ogledal in dejal, da je jako nevarna, premda smrtna, odprl je mladi mož prvokrat svoje oči, in opazivši Manuele ljubi obrazek nagnen čez njega, se je medlo nasmehljaj. A frančiškan se je določno branil krivovercu dati sv. rešnje telo, ali sploh mu s tolažilom jedino zveličavne cerkve stanje njegovo olajšati, ako se prej ne vrne skesani grešnik v njeno naročje, — kajti smatral je on vse protestante le za nezveste otroke prave materine cerkve.

Manuela ležala je v obupnej žalosti pred

posteljo umirajočega ljubega; njena vžgana domišljija slikala jej je v dušo v strašnih podobah vse grozne strahote svoje vere, v katere so obsojene vse duše prokletih v bodočem življenji. S celo gorečnostjo južne krvi ljubila je moža, kateri naj bi bil na veke pogubljen; zraven nje stal je pak v belej, pobožnej redovniške obleki duhovnik Boga ljubezni, — jedini, ki ga še lahko reši, ga odtegne strahovitega prepada, — a ravno ta se brani, neče mu roke podati.

Zdravnik, opazivši njen rastoči obup, in boječ se slabih posledic, ki jo bodo zadele, ako bi se preveč razburila, skuša jo potolažiti in jo prosi, naj se umiri. Nevarna je sicer rana, a rešitev je še mogoča, a če ga bode sama preveč vznemirjala, ne more ničesa več obljubiti. Pa takove besede niso mogle ljubčega očesa varati, na tem obrazu vidi se smrt, in zdravnikove tolažilne besede razgrele so jo le še močnejše, mesto da so jo umirile.

„Ne!“ vsklikne na mah, legne na ljubega poljubljavajoč njegovi mrzli ustaji, — „ne bodeš šel sam v strahovito noč večnega prokletstva, ubogi, nesrečni prijatelj — nemaš človeka na širnem svetu več, komur bi se ti smilil, — nobednega, ki bode prelil solzo na tvojem grobu, nego jaz, — in ne bodo rekli, da sem bila tvoja le v sreči in veselji in da bi hotela s teboj hoditi le po solnčnem svitu. Pustila bi te bila, da odrekla bi se vsem radostim, koje sem čutila na tvojem srci, a vedeti bi morala, da bodeš srečen, videti bi morala možnost, da te lahko Bog razsvitli in še na svoja pota pripelje. Zdaj je vse to proč, sam si in zapuščen — pahnil te je ves svet od sebe, cerkev sama te od sebe peha in proklinja; ne bodeš, ne pri večnem Bogu ne smeš sam obupno umreti. Tvoja je Manuela, tvoja kakor v življenji, tako tudi v smrti, in pri bledej luni, ki vzhajajoča zdaj na tebe zadujkrat sije, pri onem skrivnostnem svetu, kojega

čen je tudi za vlado c. kr. vladni svetovalec grof Chorinsky, ki je c. kr. komisar za trgovinsko zbornico.

Prebere se zapisnik zadnje seje v nemškem jeziku.

Oglasi se poslanec g. dr. Bleiweis in pravi: Jaz pogrešam v zapisniku zabilježenega dogodka, kateri se je vršil na konci v zadnji seji, in kateri je za nas narodne Slovence jako imenitne važnosti. G. Dežman je dolžil narodno manjšino te zbornice in z njo vse Slovence, da smo sovražniki ustavne države in da se navdušujemo „für wüste fantastische panslavistische träumerien“. Mi Slovenci nismo nikdar zoper državne interese delali, ampak smo bili Avstriji, državi in njenemu presvitlemu vladarju vsikdar zvesti. Še dandenes veljajo besede slovenskega pesnika: „Hrast se omaje in hrib, a Slovence zvestoba ne gane!“ Ker je g. Dežman Slovence tako britko razžalil, naša stranka zahteva, da vi, g. deželni glavar, g. Dežmana pokličete k redu, temveč še, ker ste storili to zadnjič dr. Vošnjaku za samo neko frazo, in sicer, ko to nij nobeden zahteval. (Dobro! klici.) Ker uže zadnjič g. deželni glavar nijste tega storili, zapustila je narodna stranka to zbornico. V zapisniku pa nij duha ne sluha o tem, da bi bili vi, g. deželni glavar, g. Dežmana pokarali. Čast slovenskega naroda pa zahteva, da dobimo mi zato, da nas je gospod Dežman dolžil veleizdaje primerno zadostilo, in zaradi tega zahtevamo, da posvarite gosp. Dežmana zaradi njegovega izreka s klicem „k redu!“ (Dobro, dobro!)

Deželni glavar se nekako vije in vije, pa neče Dežmana k redu klicati. Hvali in naglašaja svojo nepristranost (?) kot predsednik zбора. Da bi bil g. Dežman res koga razžalil, se mu ne zdi.

Dr. Bleiweis: G. deželni glavar besede g. Dežmanove drugače tolmači kot mi in kakor jih bode tolmačil ves svet. Zdaj se jasno vidi, da je v tej dvorani le ona (nemškutarska) stranka v varstvo vzeta, naša pa ne. Jaz moram obžalovati, da se je klical dr. Vošnjak k redu, in konstatujem, da tukaj ne vlada pravo in jednako varstvo nasproti vsem strankam.

Poslanec Dežman zatrjuje, da nij mislil slovensko narodno stranko razžaliti, kajti on nij nikdar mislil, da se bodo njegove besede tako tolmačile. Da so Slovenci proti ustavi, to mu je dokazal dr. Vošnjak, ko je zdaj ve-

ljavni deželni volilni red pobijal. Ako je Dežman omenjal panslavizma, nij hotel s tem nikogar dolžiti veleizdaje, kajti on pozna može panslaviste, kateri so spoštovanja vredni. Da pa se dela za pavslavizem, to je gotovo, dokaz temu je, da se je ugibalo, kako bi se slovenski jezik odpravil in nadomestil z drugim slovanskim jezikom.

Deželni glavar konstatira, da je g. Dežman sam dejal, da nij hotel razžaliti narodne stranke.

Poslanec dr. Zarnik: Mi moramo v imenu narodne stranke, katero je g. Dežman razžalil z izrekom, da je sovražna državi, in da goji panslavistične fantamozgorije, odločno protestirati in zadostenja zahtevati. Panslavizem je dvojen, literaren in političen. Na Ogerskem velja magjaronom vsak, kateremu se pridene ime panslavista za veleizdajca in imenujejo s tem imenom gospodje Magjari vsakega Slovaka, ako je naroden patrijot. Če magjarski rod, kateri pušča roparje in velike razbojnike leta dolgo v svobodi, zve kje za kateriga kot „panslavista“ ovađenega moža, potem je vse na nogah, da ga zapro, tudi brez dokazov na leta in leta teške ječe obsodijo, kakor smo to v pravdi dr. Miletiča videli. Političen panslavizem, kateri na to dela, da bi vse Slovane v eno državo ali politično zvezo združil pod vlado Rusije je nesmisel, kajti saj vidimo, da vsa Evropa Rusije še ne pusti v Rumelijo. Mi Slovenci jako dobro znamo, da se nam je bati, ako Avstrija razpade, da pridemo v žrelo Nemštvu ali Italijanstvu, zatorej smo Avstrijci. Vse kaj družega kot političen, pa je literaren panslavizem, tega sme vsaki Slovenec, vsaki avstrijski Slovan gojiti. Literaren panslavizem ima namen, da Slovan Slovana izpoznavajo v jeziku in literaturi. Vi dobro veste, koliko je vašej stranki koristila zmaga Nemštva nad Francozko, tako tudi nas veseli in nam bode na korist slavna zmaga, nam sorodnega plemena, mogočne slavjanske Rusije. Za literaren panslavizem bomo mi Slovenci zmirom vneti, in bil je za njega užgan tudi g. Dežman, kar mu mi dokazemo lahko z njegovimi spisi v slovenskih časnikih. Enkrat je bil tudi g. Dežman panslavist, in še le ko je tirolsko starost 40 let dosegel, postal je nasprotnega mnenja in zato je dr. Vošnjak popolnem prav imel, če ga je imenoval v zadnji seji s tistim imenom, kar res je (renegat). (Dobro! Dobro!)

Poslanec dr. Vošnjak: Ako se g. prvo sednik brani Dežmana „k redu“ poklicati, pred-

lagam jaz, da zbornica o tem glasuje, ali se g. Dežman „k redu“ kliče ali ne.

Deželni glavar ugovarja, da je glasovanje o klicu „k redu“ še le takrat potrebno, kadar je uže prvosednik koga „k redu“ poklical. V obče pravi deželni glavar, so vsi poslanci, naj bodo katere koli stranke, navdušeni za blagost in napredek države. Samo (?) mnenja, po kateri poti bi se to doseglo, so različna. Deželni glavar potem konstatuje, da Dežman nij imel namena, koga razžaliti, da ga tedaj nij treba klicati k redu. Potem proglasi deželni glavar zapisnik zadnje seje kot verificiran.

Deželni predsednik naznani, da je cesar izraženo sočutje zбора o smrti nadvojvode Franca Karla zahvalno na znanje vzel.

Živio klici in slava-klici.

Oiseki v zadnji seji izvoljeni, so se konstituirali.

Finančni odsek: Prvosednik baron Abfaltrern, namestnik Pfeifer, zapisnikar vitez Langer.

Gospodarski odsek: Prvosednik Dežman, namestnik Potočnik, zapisnikar dr. Deu.

Peticijski odsek: Prvosednik Lašan, namestnik dr. Zarnik.

Odsek za pregledovanje poročila deželnega zбора: Prvosednik vitez Gariboldi, namestnik Klun.

Izroči se mnogo peticij, mej njimi prošnja deželnih uradnikov, da bi imeli enako plačo z državnimi, ali pa da se jim vsaj sedanja poviša.

Poslanec vitez Langer izroči predlog, naj bi se naša in ogerska vlada naprosili, da stori vse, kar je potreba, da se zapreči v naših deželah živinska kuga.

Poslanec Dežman poroča o volitvi kočevskega mesta.

Od 125 volilcev v glavnem volilnem imeniku mestnega volilnega okraja kočevskega s trgov Ribnico zaznamovanih, se jih je 76 volitve udeležilo; od teh je 75 svoje glasove dalo g. Juliju Ledenigu, c. kr. okrajnemu sodniku v Kočevji, (zdaj c. kr. deželne sodnije svetovalec v Ljubljani), in 1 glas g. Josipu Braune, lekarničarju v Kočevji.

Absolutna večina znaša 39 glasov.

Torej je gosp. Julij Ledenig za poslancā tega volilnega okraja izvoljen, in ker zoper volitev nij nobednega pomisleka, stavi deželni odbor predlog:

Slavni deželni zbor naj volitev g. Julija Ledeniga potrdi.

ne moremo umeti, prisegam ti, da je vera v katerej umiraš, tudi moja, oni Bog, na katerega ti veruješ, tudi moj Bog, ne bodeš sam trpel teme in bolečin prokletstva, kajti Manuela, tvoja v življenju, te ne zapušča v smrti.

Globoko je ganila zdravnika ta ljubezen, katera si je upala celo onim strahotam kljubovati, pred katerimi je doslej čisto srce nežnega deteta v bojzljivej stiski trepetalo. Duhovnik delal je pak v pobožnem osupnenju jeden križ za družim v zraku, oskrunjenem po tolikanj pregrešnem govorjenju, ter zgrabi koncem roko device, da bi jo odpravil od kraja, ki je pretil njenemu dušnemu izveličanju; a Manuela se mu je hitro in določno iztrgala.

Ranjeneč, slišavši s srečnim smehljanjem strastne besede svoje ljube, vzdigne zdaj proseče roke in skuša se vsesti. Zdravnik hotel mu je to zabraniti in ga je prosil naj kolikor mogoče malo govori, ker bi bilo drugače zanj jako nevarno; a bolnik zmaje prijazno z glavo

in tiho reče: „Jaz moram govoriti, ljubi doktor, kajti le malo časa mi še ostaja, zato si hočem sam veselo in mirno smrtno uro pripraviti, pa tudi to nežno bitje na mojej strani z upanjem zvesto in pobožno srce utolažiti.“

„Čestitljivi gospod!“ nagovori duhovnika z glasom, ki je skoraj vso svojo prejšnjo moč in gibčnost svedočil, — „uslišite prošnjo umirajočega, ki hoče pred svojo smrtjo k vašej veri pristopiti in želi z onim tolažilom duha izdihniti, katerega mu more dati vaša sveta vera!“ —

„Ne — ne zaradi mene —“ vsklikne zdaj Manuela, katerej se je na obrazu nadsvetna radost žarila in se jej prvej zazdelo, kaj da njen ljubljeneč misli; a takoj se jej je od družih mislij zmrčilo obličje in se je prejšnja žalost povrnila, — „ne smeš se ločiti v hudih bolestih od tu, ne smeš se zastojati žrtvovati. Ne varaj samega sebe, ker tvoj Bog bi ti ne mogel odpustiti, ako kličeš zavolj tacega vzroka

njegove milosti. Ne, ne, prepozno je, vsaj si v srcu protestant! le zunanje prazne besede so, katere te ne morejo s tvojim stvarnikom sprijazniti, zraven pak hočeš sebe in mene s hinavskim tolažilom ovarati. A ne boj se za me, ljubi!“ vsklikne žarečih očij navdušeno, — „tudi jaz ti ničesa ne žrtvujem, zdaj se nečem več z nemožnostijo boriti. Ako bi tebe ne imela, bila bi mi celo nebesa peklo in razkosati moral bi Bog moje ubogo srce, ako bi je hotel tudi v bodočem življenju od tebe ločiti!“

S to pobožno bogakletvijo zgrudi se glasno plakajoč na Edvarda, in z vročimi solzami moči njegovo roko.

Umirajoči pak polagoma vzdigne zopet njeno glavo, da sta si zopet zrla, ter reče smehljuje se, a trdno:

„Poslušaj me, Manuela, in sodi potem sama, ali moreš potem moj čin imenovati žrtev, in ali ne bode Bog zgubljenega otroka, želečega si njegovega očetovskega srca, pri-

Volitev se brez ugovora za veljavno iz-
poznava.

Poslanec Dežman poroča o volitvi trgo-
vinske zbornice.

Volitev poslancev trgovinske in obrtniške
zbornice v Ljubljani se je vršila 10. julija
leta 1877.

Volitve dveh poslancev, katere trgovinska
in obrtniška zbornica po §. 6 deželnega volil-
nega reda voli, udeležilo se je od 23 zbornič-
nih članov 17.

Od teh jih je volilo 16 g. A. Dreota,
predsednika trgovinske zbornice in trgovca iz
Ljubljane, 17 g. dr. Adolfa Schafferja, držav-
nega poslanca v Ljubljani, in 1 g. Karola
Lukmanna.

Ker absolutna večina 9 glasov znaša, in
ker se je volitev natanko po določbah dežel-
nega volilnega reda vršila, sta gg. Aleksander
Dreo in dr. Adolf Schaffer za poslanca za zda-
njo dobo deželnega zbora izvoljena.

Deželni odbor toraj stavi predlog:

Slavni deželni zbor naj volitev dveh po-
slancev krajske trgovinske in obrtniške zbor-
nice v Ljubljani, namreč gg. Aleksandra Dreoa
in dr. Adolfa Schafferja, potrdi.

K besedi se oglasi dr. Zarnik.

(Konec prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 23. septembra.

Na **Češkem** so tudi v mestih zmagali
Čehi v cnih krajih, kjer so kandidate po-
stavili.

Denes je volitev velicega posestva, ki ve-
čino odloči. Ker ministerstvo na to dela, da
so njegovi privrženci voljeni, menda nij veliko
upanja, da bi zmagali slovanskim narodnjakom
pravičnejši konservativci. Da, ko bi krona le
en migljaj storila, bilo bi gotovo. A dokler
je Auersperg minister . . .

Moravski veliki posestniki, kateri
imajo fideikomise so 20. sept. volili konser-
vativno, a nefideikomisni so volili ustavoverno
v deželni zbor, poslednji s 87 glasi proti 42,
in 32 volilcev nij bilo prišlo.

Mađjari se jeze hudo. „Pester Lloyd“,
ki je Srbijo in Črnogo pojedel, napovedal je
potlej boj Bismarku, dunajske dvorne stranki
in Andrassyju. — „Pesti Naplo“ pa je na
Hrvate hud. On pravi: „Vse naj imajo, Hr-
vatje. Zdaj imajo svojo vojsko naj imajo še
Bosno, samo plačali ne bomo mi nič, nobedne
železnice več Hrvatom zidali, Hrvatska naj se
reši kakor se hoče, naj živi ona za sebe
mi bomo za sebe.“ — Gotovo, da bi Hrva-
tje to ponudbo radi sprejeli. Naj bi res hrva-
tski sabor, ki se 28. t. m. snide, oglasil se v
tem smislu: zjedinjenje hrvatskih zeme-
lj, odločenje njih od magjarske cikle.

jazno v svoje naročje sprejel. — Čutim dobro,
da bi bila ti nesrečna, ako bi umrl, a bi me
tvoja vera ne blagoslovila; ali bi pak mogel s
preverjenjem se zadovoljno ločiti, da si ti ne-
srečna, ti, ki te bolj ljubim, nego svoje lastno
živenje? — A ne to samo; vera, katerej je
tolikanj čisto in zvesto srce s takovšno stra-
stijo udano, kakor je tvoje, moja ljuba Ma-
nuela, ta vera mora biti tolažilna in blago-
nosna; ali me moreš tedaj grajati, da i moja
dušo žeja besedij njenega blagoslova? Bog
vidi in pozna moje srce, moja Manuelita; zna
on, kako resni uzroki so me k temu koraku
prisilili, kateri hočem storiti z njegovo po-
močjo in pomočjo tega čestitljivega gospoda;
ali me hočeš še grajati, in ali misliš, da mi
bode najbolj usmiljeni svoje milosti
branil?“

(Dalje prih.)

Vnanje države.

Iz **Črnogore** se piše angleškemu listu,
da črnogorski knez Nikola skuša svojo armado
pomnožiti. Zdaj je imel 24.000 vojakov,
zdaj hoče vojsko na 60.000 mož spraviti.

Rusi zdaj viharno pozdravljajo gardo,
ki prihaja zmagonosna izpod Carigrada domov.
Novine prinašajo oslavljujoče članke o teh iz-
bornikih ruske vojske in njih slavni činih
pod Gurkom, Skobelevim, Radeckim in dr.

Dne 20. t. m. kot na obletnico, ko je
italijanska vojska vmarširala v Rim, šli
so sindikus in municipalna junta v Panteon,
da so na grob Viktor Emanuelov položili
lavorjev venec, ravno tako v Porta pia, kjer
se je venec položil palim vojakom.

Nemška komisija za postavbo proti soci-
jalistom je paragraf 1 sprejela z 12 proti
8 glasom. Glasi se: „Socijalno demokratična
in komunistična društva, ki imajo namen pre-
obrniti obstoječi državni in družbinski red, ali
v katerih se taka prizadevanja kažejo tako,
da je javnej varnosti opasno, imajo se prepo-
vedati. Podobne združne kase se imajo v
administracijo vzeti.“

O Nemcih pišejo ruske „Pet. Vedomosti“
to le resničnost: Vsepi Nemčije leta 1866
in 1870 so pri Nemcih, zlasti pri Prusih
tako bahačstvo in samohvaljenje vzbudili, da
ti naši sosede zdaj v tem še Francoze pre-
kose. Samohvala Francozova ima še nekaj
nainnega, ljubeznjivega, a Nemčeva je groba,
zato zoperna. Tako si zdaj Nemci nekaj po-
sebnega domišljajo, da je kongres bil v Ber-
linu, in pod predsedstvom njih Bismarka.

Dopisi.

Iz **Šmarske okolice** na Dolenj-
skem 18 sept. [Izv. dop.] V št. 210. in 211. „Slo-
venskega Naroda“ pod naslovom: „Druga de-
želna učiteljska skupščina v Ljubljani“, se bere
predlog višnjegorskega učitelja nečega Škrbinca,
da naj se krajnemu šol. svetu pravico učitelje
definitivne imenovati vzame, in to pravo odda
okrajnemu, oziroma deželnemu šolskemu svetu!
— Zoper ta hudobni predlog je obširno in
pravo odgovarjal in se ustavljal gosp. učitelj
Kuhar. Slava mu, dasi vse nij nič pomagalo.
Pri glasovanju je bil predlog višnjegorskega
učitelja po večini nemčurskih učiteljev sprejet.
Mar res mislijo ti možicelji, da kmet naj samo
molči, orje, koplje, davke plačuje, in povsem
šolo vzdržuje, druge pravice pa da bi ne imel
kakor k večemu, kadar treba da privoli da se
učiteljem „plačo zvikša“? To bi bilo pa
vendar čudno. Zatorej davkoplačevalci pozor!
Ne dajmo si še teh malih pravic iz rok vzeti.
Gosp. Škrbincev si je pa s tem svojim predlo-
gom na Kranjskem neizrečeno velike zasluge
pridobil, tako, da bržkone postane morebiti
še kak „nadzornik“, torej je vredno da Škr-
binčevo ime vsaki Slovenec si tudi z debelimi
črkami v „ravfalk“ zapiše. Pač pa moram
Višnjane, in ondotno duhovščino srečno ime-
novati, da imate tako „učenega“, in črez vse
modrega gosp. šolmaštra. Srečni ste pa tudi vi
učitelji razen onih osmih, ki so proti temu
predlogu glasovali, da imate tako veliko čast,
kolegi tako inteligentnega šolmaštra biti.

Iz **ormoške okolice** 18. sept.
[Izviren dopis.] V deželni zbor odpošljemo
torej mi letos dva prav praktična poslanca,
od katerih pričakujemo, da nas bosta dobro
zastopala. Obadva, namreč narodni poslanec
g. Kukovec in zmerni g. Kada, sta izvedena
v vseh rečeh, katere se v deželnem zboru
zbravnavati utegnejo, obadva sta nekako ura-
dnika in kmetovalca ob enem, obadva
sta namreč načelnika okrajnih zastopov in
veleposestnika, in kot taka so jima vse za-
deve naših okrajev dobro znane. G. Kada je

bil izvoljen ravno zavoljo tega, ker je razu-
men, praktično izurjen mož. On nij baš zago-
vornik naših narodnih zahtevanj, ali od
njega pričakujemo zdaj, da se bode sloven-
skim poslancem v zadevi narodne jedna-
kopravnosti pridružil, ali da vsaj v tej
zadevi ne bo potegnil z ono stranko, katera
ga je tako grdo v „Marburger Zeitung“ pso-
vala. Vsaj je pa g. Kada ravno radi njegove
zmernosti dobil toliko glasov od naše narodne
stranke, ki je čisto korektno ravnala.

Zakaj mi Slovenci zahtevamo jako malo
od zastopnikov na merodajnih mestih; več-
krat smo zadovoljni s tem, da nam oni vsaj
sovražni in pogubljeni niso v zadevi naše na-
rodnosti.

Z Notranjskega 20. sept. [Izv.
dop.] (Starinske najdbe.) Lani in letos
je hodil po Pivki prof. Müllner iz Maribora
iskaje starinskih spominkov in sledov iz rimske
in predrimske dobe. Našel je, da je bil hrbet
pogorja, katero se steza od Št. Petra do Tr-
nova, jako utrjen. Sledovi gradov in gradišč
so tako blizo drug drugemu in v takej vrsti,
da je prav verjetno, da so bili po gotovem
načrtu v brambo pred sovražnikom sezidani.
Kjer je zdaj Šilentabor, stalo je nekdanje
mesto. Nad Knežakom je bil grad. Mej Kne-
žakom in Šambijami na desnej strani velike
ceste v „knežkem borštu“ je na razmerno maj-
henem prostoru kaci dvesto gomil (mogil).
Prof. M. je dal jedno razkopati, — vdobili so
se kosčeki perstnih pepelnikov (urnen). Na
njivi nad Trnovim se je izkopalo nekaj člo-
veških kostij, iz katerih se bo velikost njho-
vega nekdanjega nositelja dala približema do-
ločiti. Nad Trnovim se vidijo razven sledov
starega grada in gradišča pod „Stražico“ in
pod „sv. Ahacijem“ mnoga znamenja poslopij.
Vse je bilo obdano z jako dolgim zidom, pod
katerim se tudi tu pa tam rov spozna.
Vse kaže, da je tu bilo veliko in dobro ob-
varovano mesto, ki je bilo z ognjem končano,
kar se da sklepati iz ožganih grad (tramov),
katere se v zemlji nahajajo. Morebiti je bil tu
Metulum, — vsakako je pa stvar važna
in vredna nadaljnega preiskovanja. Kopati in
zasledovati bi bilo treba, in našel bi se na-
tančnejši obris mesta, ceste, ulice in gotovo
tudi druge reči. Najdeno je bilo v tem kraju
uže več rimskih denarjev, ako bi kdo iskal,
našel bi skoro gotovo še kaj drugega. Uče-
njaki hodijo v tuje dežele starinskih ostankov
iskati in študirati, v domovini pa zastoj pri-
čakuje jednako polje marljivih delavcev.

Domače stvari.

— (Deželnega zbora) četrta seja še
nij določena, kdaj bode. Najbrž še le v četr-
tek. Zdaj delajo odbori.

— (Na Vrhniki) so narodnjaki pri ob-
činskih volitvah zmagali kljubu vsem pritiskom
nasprotne stranke in . . .

— (Ljubljanski škof g. dr. Poga-
čar) je 19. t. m. na Dunaj prišel.

— (Dežja) je padlo v soboto pri nas in
tudi po slovenskem Štajarskem in Koroškem
silno veliko. Vode so na mnogih krajih bre-
gove prestopile. Zdaj se je zopet zvedrilo.

— (Iz Celja) se nam piše o sledečej
nesreči: 14. t. m. se je kakih dvanajst Perve-
govih poslov, (blizu Žavca) po mrvo peljalo.
Ker pa so spočiti konji po cesti, ki je malo
navzdol, preveč drvili, skoči hlapec z voza,
hoteč jih pri glavi prijeti, ali konji se, tega
prestrašivši, kot blisk zaženo s ceste navzdol

proti 50 korakov oddaljenemu slabemu mostu, ki je nad tri metre globokim prepodom, in uže so hlapca pod sé dobili, ki je bil tako pohabljen, da je v malo sekundah umrl. Močno pohabila sta se dva druga, ki sta z voza skočila. Še večja nesreča pa bi se bila zgodila, ko bi zravenšni konj, kajti ročni je vse iz sé strgavši, mimo mosta v graben zletel, ne bil voza, (kar bi bilo zelo lahko mogoče), na most zapeljal, ker voz v strašnem teku, kakor je bil, bi se bil v prepad navpik postavil na konje, kojim bi se ne bilo mogoče izogniti. Morete si misliti, kaj vse bi se bilo ženskam, kojih je šest na vozu bilo, mej konji ter strtim vozom v koritu, od vode izjednim, lahko zgodilo.

Tržno poročilo.

Trst, 17. septembra.

Zadnje pot smo po vsej pravici trdili, da berlinski kongres ne bode rešil radikalno orientiranih zmešnjav. — Vse kaže celo, da je kongres to vprašanje tako zmedel, da utegnejo nastati zmešnjave, ki potegnejo v svoj krog vse, ali da vsaj večino evropskih vlastij. — Izvršitev berlinskih sklepov postaje vedno nevarnejša in težavnejša, in je zahtevala uže nove kroge v vertinec silne vojne na Balkanu. Turčija je popolnem onemogla; naslednikov ima mnogo, ki se pulijo in se bodo še dolgo pulili za večji ali manjši košček dedščine. — Pri takem položaju opravičen je pesimizem trgovcev, ki ne vedo od denes do jutra, kako se bodo sukale valute in cene blaga. —

Kupčija bila je zadnja dva mesca jako mlačna; zdaj v septembru začelo je delo; a naročbe iz notranjih dežel omejene so vsled nezaupnosti na najbližnji potrebo, in za notranjske pridelke tudi še nij pravega vprašanja iz inostranskega.

Kava — drži se še precej dobro; cene se uže več časa nijso premaknile, pa so še precej trdne, kljub neznanim naročbam. Fine sorte, posebno cejlonske, prodajajo se celo v inostranskem po višjih cenah, nego tukaj, kar kaže, da bode fina kava tudi pri nas nekoliko narastla.

Olje — prodaja se polagoma po uže par mescev nespremenjenih cenah; o kakej zdatnej spremembi cen skoro nij misliti.

Riž. — V tem blagu je zdaj mlahova kupčija; cene pa so ostale nespremenjene.

Mast in špeh. — Špeh je nekoliko porastel tudi v zadnjem dobi; lepo, debelo blago primanjkuje, vsled česar se plačuje po primerno dobrih cenah. Cene masti brez spremembe so zdaj resnično „al pari“ s cenami špeha, katera prikazen je nekoliko izvanredna.

Petrolij — kupuje se jako po ceni in vse kaže, da ne bomo imeli letos navadnega skakanja cen, kakor druga leta, saj tja do decembra ne; v decembru pa utegne nastati vsled povišanja carine v novem letu nekoliko živahnije gibanje in utegnejo po tem tudi cene kaj poskočiti.

Domači pridelki. — Fižol se močno ponuja od vseh strani, ker ga je povsod dosti, vsled tega težijo kupci na nizke cene. — Rudeč navaden fižol prodaja se uže po gl. 9¹/₂ na tuk. postaji in za oktober — november hočejo kupci tudi več plačati, nego gl. 9¹/₂.

Maslo ne doseže dobre cene, ker dela rusko blago veliko konkurenco.

V žitu nij zdaj skoro nobedne kupčije na našem trgu; koroza zdaj iz Siska bolje konvenira. Pipan & Comp.

Tuji.

22. septembra:

Pri **Sionu**: Wenzel iz Dunaja. — Seidel iz Metlike. — Vencajz iz Tržiča. — Besadonna, Fel binger iz Reke. — Sallmayer iz Dunaja.

Pri **Maliču**: pl. Lucan iz Dunaja. — Fürber iz Kočevja. — Metzler iz Gradca. — dr. Buschbeck, Sartaro iz Trsta. — König iz Gradca.

Pri **bavarskem dvoru**: Kunz, Birglere iz Sežane. — Kraj iz Zagreba.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Umrlj v Ljubljani.

13. sept.: Marija Fleischmann vdova c. kr. davkarskega kontroerja, 35 l., ra pokvarjenju krvi.

15. sept.: Marija Zopič, 90 l., vdova c. kr. uradnika, na kongresnem trgu št. 3, vsled starosti. — Marija Podražaj 4 m. 3 dnij, hči mestnega policajca, rožne ulice št. 13, bronhitis.

16. sept.: Urša Moškre, žena gostača, 60 l., na poljanske cesti št. 17, vsled pljučne tuberkuloze. — Jozefa Klopčič, hči raznoševalca časopisov, 2¹/₂ l., dijaške ulice št. 13, vsled tuberkuloze. — Alojzija Kotar, hči kondukterja na južnej železnici, 2¹/₂ l., na sv. Petra cesti št. 27, na mrtulu v možganih. — Neža Vidic, hišna posostnica, 84 l., na poljanske cesti št. 26, vsled mrtula.

17. sept.: Johana Vidic, roj. žl. Garzarolli, 78 l., na starem trgu št. 15, vsled trganja v želodec.

18. sept.: Leopoldina Mak, hči c. kr. nadljetnanta, 10 m. 12 dnij, na rimske cesti št. 13, vsled vodenice. — Karl Dzimsky, komi, 23 l., na krakovskem nasipu št. 4, vsled pljučne tuberkuloze. — Katarina Jenko, sirota, 77 let, v ubožnej hiši vsled starosti.

Vabilo na naročbo.

S koncem tega meseca poteče naročnina na tretje četrtletje. Prosimo gg. naročnike, da jo o pravem času ponové.

„Slov. Narod“ velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za četrt leta 3 gl. 30 kr.
Za en mesec 1 " 10 "
Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za četrt leta 4 gl. — "
Za en mesec 1 " 40 "

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja **znižana** cena in sicer:

Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr.
Po pošti prejeman " " 3 " — "

Administracija „Slov. Naroda“.

Dunajska borza 23 septembra

(isvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	61	gl.	—	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	62	"	65	"
Zlata renta	71	"	45	"
1860 drž. posojilo	112	"	—	"
Akcije narodne banke	794	"	—	"
Kreditne akcije	233	"	—	"
London	116	"	90	"
Napol	9	"	36 ¹ / ₂	"
C. kr. cekini	5	"	58	"
Srebro	100	"	15	"
Državne marke	57	"	75	"

Loterijne srečke.

V Trstu 21. septembra: 29. 23. 55. 10. 86.

Zahvala.

Gospa Marija Kalistrova iz Trsta je darovala za uboge pogorele vrhniške jako izdatno pomoč 500 gold.

Za ta blagodušni dar izreka podpisano županstvo v imenu onesrečenih prebivalcev svojo najgorkejšo odkritosrčno zahvalo z iskreno željo: Bog naj blago darovalko, katera je uže pri tako mnogih prilikah svojo radodarnost pokazala, še dolgo ohrani, in njeno dobroto tisočkrat povrne.

Vrhnika, dne 18. septembra 1878.

Ignac Alois Jelovešek, župan.

Prekapljavaec (destilator),

bi rad svojo službo premenil. Razume delati najfinije **alkere**, kakor tudi žganje na gorkem ali mrzem, kar lahko z najboljšimi spričevali dokaže. Opravi je tudi uže več fabrik in žganjarij, ter si išče zdaj zopet take službe.

Naslov: A. B. št. 15, poste restante v Ljubljani. (314-1)

Karel S. Till

trgovec s knjigami in papirjem, pod Trančo št. 2, zaloga vseh potrebnejših za urade in kupčijstvo; zaloga navadnega, pisemskega in zavijalnega papirja. Vse potrebnosti za merjevce (inženirje), slikarje in risarje. Najnovejše v konfekciji za papir. Zapisovalne in opravilne knjige. Izdelujejo se tudi monogrami na pisemski papir, visitne karte in pisemske zavitke. (158-84)

Štev. 14194.

(316-1)

Razglas.

Za leto 1879 sestavljeni proračuni dohodkov in potroškov, mestne blagajnice, zavoda ljudskih šol, meščanskega zavoda, in splošnega ustanovnega zavoda, leže v smislu občinskega reda od

25. septembra do 16. oktobra t. l. v magistratnem ekspeditnem uradu v splošni pregled, kjer se tudi kakošne opazke srenjčanov v zapisnik sprejemajo, da se mora mestni zbor o svojem posvetovanji na-nje ozirati.

Mestni magistrat v Ljubljani,
19. septembra 1878.

Priporočilo.

Podpisani naznanja najuljudnejšo, da je bil na svetovnej razstavi v Parizu, ter mora zdaj izdelovati

obleke za gospode

po najnovejši noši, elegantno in prav po ceni. Svojim čestitim p. n. naročnikom za njih zaupanje zahvaljevajoč se, prosi sé zagotovilom realne in ročne potrežbe še na dalje za blagovoljna mnogostevilna naročila.

Franjo Železnikar
v Ljubljani.

(313-1)

Podpisani s tem naznanjam, da sem 19. septembra t. l. od g. Alberta Musina prevzel lekarno

„pri Mariji pomočnici“

v Vipavi, ter prosim čestito občinstvo za jednako zaupanje, kakor ga je po vsej méri užival moj gospod prednik.

V Vipavi, 21. septembra 1878.

Alojzi Konečny
iz Moravskega.

(315-1)

Dacar

se z ugodnimi pogoji išče za Črni vrh pri Idriji, kateri se sprejme s prvim januarom 1879.

Prosilci naj se oglasijo do

31. oktobra tega leta pri podpisanim reprezentantu užitninskega davka. Jeličen vrh pri Idriji, 20. septembra 1878.

(312-1) Pavel Gruden.

Na deželi, pri večjem poštnem uradu se išče popolnem zmožni

poštni ekspeditor

ali pa praktikant.

Pogoje pové iz prijaznosti opravištvu „Slovenskega Naroda“. (308-2)

Inštruktor.

Dijak ljubljanske višje gimnazije, popolnem zmožen slovenskega, nemškega in hrvatsko-srbskega jezika, išče službo domačega učitelja; isti podučuje v vseh predmetih gimnazije in glavne šole, ter je pripraven tudi posebej v hrvatsko-srbskem jeziku in njega literaturi podučevati. Honorar zmeren. Tudi za hrano in stanovanje.

Več pove iz prijaznosti uredništvo „Slovenskega Naroda“.

Marko Wir empfehlen geschäftl.
als Bestes und Preiswürdigstes

Die Regenmäntel,
Wagendecken (Plachen), Betteinlagen, Zeltstoffe
der k. k. pr. Fabrik

von M. J. Elsinger & Söhne
in Wien, Neubau, Zollergasse 2,

Lieferanten des k. und k. Kriegsministeriums, Sr. Maj. Kriegsmarine, vieler Humanitätsanstalten etc. etc.

(159-73)

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“